

Projekts Nr. 8.3.6.1/16/I/001

“Dalība starptautiskos izglītības pētījumos”

Progress projekta darbības virzienos – starptautisko izglītības pētījumu īstenošanā – laika posmā no 01.10.2022. līdz 15.12.2022.

OECD Starptautiskās skolēnu prasmju novērtēšanas programmas PISA 2015 iegūto datu analīze, OECD PISA 2018, OECD PISA 2022 īstenošana un iegūto datu analīze

Turpinās PISA 2022 pētījuma īstenošana.

Pārskata periodā notiek darbs pie PISA 2022 pamatpētījuma:

- Datu pārskatīšana un precizēšana;
- Sistēmas līmeņa datu sagatavošana un iesniegšana OECD;
- Jauno matemātikas uzdevumu atbilstības Latvijas pamatzglītības standartam izvērtēšana.

Turpinās PISA sekundāro pētījumu īstenošana.

OECD Starptautiskā mācību vides pētījuma TALIS 2013 iegūto datu analīze papildmodulī "PISA/TALIS link", OECD TALIS 2018, OECD TALIS 2024 īstenošana un iegūto datu analīze

Pārskata periodā veikta aptauju adaptācija, lai tās piemērotu Latvijas situācijai un latviešu valodai. Adaptācija tika apstiprināta pētījuma konsorciņā. Veikta aptauju tulkošana latviešu valodā. Tulkojumi iesūtīti pētījuma konsorciņam apstiprināšanai. Sagatavoti nepieciešamie papildus materiāli sūtīšanai uz skolām, tai skaitā skolu koordinators rokasgrāmata.

OECD izglītības indikatoru programmas INES īstenošana

Pārskata periodā Centrālā statistikas pārvalde sniedza komentārus un precizējumus OECD un Eurostat atgriezeniskajai saitei par UNESCO/OECD/Eurostat (UOE) apvienotās datu bāzes anketām (ENTR un PERS), sagatavoja atbildes uz jautājumiem par finanšu datiem, kā arī nodrošināja dalību tiešsaistes sanāksmē ar OECD ekspertiem par UOE metodoloģijas jautājumiem. Tāpat, CSP sagatavoja un iesniedza datus UOE anketām par absolventiem, izglītības finansējumu un kredītpunktu mobilitāti.

2022. gada 5. oktobrī īstenots OECD ziņojuma “Education at a Glance” (EAG) prezentācijas pasākums. Pasākuma ietvaros noritējusi arī ekspertu diskusija par Latvijas augstākās izglītības sistēmu starptautiskā salīdzinājumā un attīstības tendencēm. Diskusijā piedalījās OECD Izglītības un prasmju direktorāta analītiķe Hivūna Beja (Heewoon Bae), IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktors Dmitrijs Stepanovs, kā arī sociālo partneru organizāciju pārstāvji. Pasākuma ieraksts saitē: https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=467571922095782.

Savukārt pasākuma programma, pārskats, pārskata prezentācija pieejama saitē: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/tresdien-prezentes-jaunako-oecd-parskatu-par-latvijas-izglitibu-starptautiska-salidzinajuma>.

2022. gada 12.-14. oktobrī noritēja OECD INES Izglītības struktūru, politikas un prakses sistēmas līmeņa informācijas apkopošanas un salīdzināšanas tīkla NESLI 28. sanāksme Latvijā. Pasākuma sanāksmju sesijās 12.-13. oktobrī dalībnieki vērtēja tīkla darba progresu un vienojās par turpmāko NESLI aptauju instrumentu un metodoloģiju attīstību un precizēšanu. Sanāksmē Valsts sekretāra vietniece – Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktore Ilze Saleniece prezentēja Latvijas izglītības sistēmas pamatradītājus un politikas attīstības virzienus, savukārt IZM Finanšu departamenta finanšu analītiķe Dace Kalsone prezentēja izpēti par OECD un Eurostat datu izmantošanu Latvijas izglītības sistēmas problēmju analizē. 13. oktobrī notika sanāksmes dalībnieku iepazīšanās ar Latvijas skolām un brauciens uz Mārupes Valsts ģimnāziju un privāto izglītības iestādi "Domdaris". Publikācija par pasākumu saitē: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/izm-ir-svarigi-regulari-sekot-lidzi-izglitibas-sistemu-raksturojosiem-raditajiem>.

Sagatavota un iesniegta Latvijas informācija INES speciālajai anketai par pirmsskolas izglītības programmām.

19.-20. oktobrī nodrošināta attālināta dalība INES programmas 30. sanāksmē (INES Working Party).

IEA Starptautiskā lasītprasmes novērtēšanas pētījuma PIRLS 2016 un IEA PIRLS 2021 īstenošana un iegūto datu analīze

PIRLS 2021 pētījumā šajā pārskata periodā noritēja darbs pie skolu individuālo rezultātu sagatavošanas. Tiek gatavots PIRLS 2021 pētījuma nacionālo rezultātu ziņojums. Pārbaudīta no skolēnu, skolotāju, vecāku un skolu vadītājiem iegūto aptaujas datu ticamība starptautiskajā ziņojumā.

OECD Starptautiskās pieaugušo prasmju novērtēšanas programmas pētījuma PIAAC īstenošana un iegūto datu analīze

Pārskata periodā PIAAC pētījuma ietvaros pabeigta gatavošanās pamatpētījuma lauka darbam – sagatavots pētījuma lauka darba plāns, turpinājās instrumentārija precizēšana pēc citās konsorcijs dalībvalstīs veiktā pilotpētījuma. Sadarbībā ar SIA SKDS turpinājās intensīva gatavošanās pētījuma laukadarba uzsākšanai 2022. gada oktobra mēneša beigās, uzsākts laukadarbs.

Arī šajā ceturksnī darbi atpalika no plānotā grafika. Plānotā darbība riska novēršanai ir rūpīga laika grafika plānošana un ievērošana. Turpinājās intervētāju rekrutēšana un instruktāža, pabeigts laukadarba izmēģinājums, kas iekavējās, jo no CSP novēloti saņemti dati izlases ietvara sagatavošanai. Pēdējos instrumentārija precizējumus (vairāku jautājumu svīturošana, kas saīsināja intervijas laiku par vidēji 15 min.) konsorcijs veica oktobra pēdējās dienās. Ņemot vērā to, ka objektīvu iemeslu dēļ iekavējās izlases ietvara sagatavošana un tik vēl tika veiktas pēdējās instrumentārija izmaiņas, konsorcijs akceptēja laukadarba uzsākšanu tikai oktobra beigās (bija plānots augustā, faktiski tika sākts oktobra pēdējā nedēļā). Saskaņojot ar IZM, tika aktualizēts projekta laika grafiks, rēķinoties ar centralizēti (OECD PIAAC konsorcijs ietvaros) veikto instrumentārija precizēšanu un ar to saistīto datu pārraides protokola adaptāciju - sistēmas atjaunošanu un papildināšanu. Iekavējās SKDS nodevums – lauka darba plāns, jo to varēja pabeigt tikai pēc tam, kad bija saņemts konsorcijs apstiprinājums, ka instrumentārijs ir precizēts un datu pārraides protokols darbojas nevainojami.

Oktobrī Latvijas Universitāte sadarbībā ar IZM turpināja darbu pie komunikācijas kampaņas -

tās plānošana, publicitātes materiālu satura sagatavošana, sadarbība ar SIA SKDS publicitātes materiālu, kas tiks izmantoti respondentu motivēšanai, sagatavošanā. Līdztekus tam sākās sagatavošanās PIAAC rezultātu izmantošanai rīcībpolitikas veidošanā. 2022. gada 22. oktobrī noritēja tiešsaistes tikšanās ar Ekonomikas ministriju, Labklājības ministriju, Latvijas Darba devēju konfederāciju un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, lai informētu par OECD PIAAC pētījuma norisi, kā arī vienotos par pētījuma stratēģiskajiem vēstījumiem.

2022. gada 27. oktobrī noritēja preses konference - OECD PIAAC īstenošanas atklāšana Latvijā. Konferencē uzstājās Izglītības un zinātnes ministre, LU un SIA SKDS pārstāvji. Preses konferencē piedalījās vadošo mediju pārstāvji. Preses konferences ieraksts: https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=419379310383022.

Regulāri notiek konsultācijas ar datu ieguves pakalpojuma sniedzējiem SIA SKDS. Joprojām aktuāls galvenais riska faktors – lauka darba izmaksu pieaugums, kas saistīts ar energoresursu cenu pieaugumu un kopējo inflāciju, uz ko norāda datu ieguves pakalpojuma sniedzējs SIA SKDS. Pēdējā laikā inflācijas ietekmē strauji pieaugušas darbaspēka izmaksas, tādēļ ir grūti piesaistīt darba veikšanai sākotnēji plānoto intervētāju skaitu. Uzņēmumā ir intervētāju bāze, bet konkrētiem pētījumiem intervētāji tiek piesaistīti uz līguma pamata. Intervētāji nebija rēķinājušies ar to, ka intervijas ir tik apjomīgas, izlases noteikumi ir ļoti stingri, tādēļ daudzi intervētāji drīz pēc apmācībām pamet darbu. Kopīgā sanāksmē ar IZM SIA SKDS pārstāvji informēja par grūtībām intervētāju darbā. SIA SKDS regulāri kontrolē intervētāju darbu, tam seko arī nacionālais datu pārvaldnieks asoc.prof. M.Niklass.

Pētījumā tiek izmantota mājokļu izlase un pētījuma respondentu sasniedzamību apgrūtinātas, ka intervētājiem nav pieejami daudzdzīvokļu namu ārdurvju kodi. Sākotnēji PIAAC plānotā personu datu izlase ne tikai samazinātu izlases apjomu, bet arī ļautu daudz efektīvāk sasniegt respondentus.

IZM mājas lapā lietotāju ērtībai izveidota sadaļa, kas sniedz galveno informāciju par pētījumu, intervēšanas procesu u.c. nozīmīgiem jautājumiem. Saite uz sadaļu:

<https://www.izm.gov.lv/lv/latvija-peta-pieauguso-prasmes>.

IEA Starptautiskā matemātikas un dabaszinātņu izglītības attīstības tendenču pētījuma TIMSS 2023 īstenošana

Pārskata periodā uzsākta Starptautiskā matemātikas un dabaszinātņu izglītības attīstības tendenču pētījuma TIMSS 2023 pamatpētījuma izlases precizēšana ar IEA. Dalība IEA TIMSS Datu menedžeru seminārā, kas noritēja 2022. gada 11.-14. oktobrī, attālinātā formātā. Turpinās datu analīze, lai uzlabotu pētījuma instrumentu kvalitāti, novērstu nepilnības tajos. Turpināta jauno instrumentu sagatavošana.

Dalība OECD Izglītības pētījumu un inovāciju centra CERI programmā

Pārskata periodā nodrošināta Latvijas pārstāvniecība programmā. 16. novembrī nodrošināta dalība kopīgajā EDPC un CERI ideju ģenerēšanas pasākumā OECD izglītības jomas darba programmai 2025./26. gadam, kā arī 17.-18. novembrī nodrošināta Latvijas dalība 107. CERI valdes sēdē. Savukārt 30. novembrī nodrošināta dalība CERI projekta "Viedie dati un digitālās tehnoloģijas izglītībā" tiešsaistes sanāksmē, kurā apspriesti ziņojuma "OECD Digital Education Outlook 2023" sagatavošanas jautājumi.

Projekta vadība un īstenošanas nodrošināšana

Projekta komandas darbs pielāgots COVID 19 radītās ietekmes izmaiņām. Darbs norit galvenokārt attālināti. 14.12.2022. organizēta kārtējā projekta Uzraudzības padome.